

AUTE de 12 de febrer de 2004

Incompetència de jurisdicció : incompetència objectiva i funcional i determinació del seu abast.- Competència funcional en matèria d'incidents en el procediment d'execució de sentència.- Inadequació de procediment : naturalesa jurídica

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per sentència de data 4 de març de 1993, confirmada per resolucions posteriors del Mag. Jutge d'apel·lacions i del Tribunal Superior de Justícia, el Sr. Joan Lluís P.P. fou condemnat a pagar a la societat BANCA REIG SA, la quantitat de 27.753.839,02 FF, amb els seus interessos i comissions bancaris des del dia 29 de febrer del 1992, procedint-se en tràmit d'execució de sentència, a la venda, en pública subhasta de les accions pignorades, si abans no haguessin sigut pagades les sumes degudes. El Banc procedí a demanar l'execució de la sentència, i el dia 1 de juny de 1995, es dictà Aute en el que s'acordava la venda en pública subhasta de les accions pignorades per lots d'una tercera part de la seva totalitat, per un valor de 1.379.590.000 pta. cadascun. El dia 19 de juliol de 1996 s'atorgà per l'Honorable Batlle, a favor de Banca REIG SA, l'escriptura pública de compra-venda de les 59.100 accions esmentades, per l'import de 1.272.312.501,67 pta. i el mateix dia, aquestes foren venudes per Banca REIG als Srs. Jacqueline P., Christian P.P. i Patrick P.P..

II.- El dia 20 de juliol del 2001, el Sr. Joan Lluís P.P. va presentar davant de l'Honorable Batllia, demanda contra la Sra. Jacqueline P., el Sr. Christian P.P., el Sr. Patrick P.P. i l'entitat BANCA REIG SA en nul·litat de subhasta i de l'adjudicació de 59.100 accions de la societat mercantil CASA P. SA; subsidiàriament, en pagament de la quantitat de 3.015.850.000 pta. en concepte d'enriquiment injust i sense causa, més una indemnització per danys i perjudicis a determinar en període d'execució de sentència i publicació de la sentència.

III.- La Sra. Jacqueline P., el Sr. Christian P.P. i el Sr. Patrick P.P. varen plantejar les excepcions dilatòries d'incompetència de jurisdicció i de inadequació de procediment. La societat BANCA REIG SA no ha presentat cap escrit de contesta a la demanda.

IV.- Per Aute de data 4 de juny del 2003, l'Honorable Tribunal de Batlles, secció civil, va: estimar l'excepció d'incompetència de jurisdicció formulada pels defenents, però únicament pel que fa al procés d'execució i actes que del mateix se'n deriven; i desestimar l'excepció d'incompetència de jurisdicció pel que fa a les altres peticions; sense efectuar especial condemna en costes.

V.- Contra aquesta resolució la Sra. Jacqueline P., el Sr. Christian P.P., el Sr. Patrick P.P., així com el Sr. Joan Lluís P.P. han interposat recurs d'apel·lació.

VI.- El Sr. Joan Lluís P.P. manifesta: que l'Aute impugnat confon manifestament el concepte de l'excepció dilatòria de incompetència de jurisdicció amb el concepte de l'excepció peremptòria de cosa jutjada; que les primeres responen a la normal constitució formal del procés i les segones a la pròpia legitimació material del demandant; que sembla que l'Aute recorregut atent a raons més pròpies d'una excepció peremptòria de cosa jutjada, no existeix una relació de causalitat dels raonaments del Considerant II, amb els que haurien de fonamentar una excepció dilatòria de incompetència de jurisdicció; que és evident que per falta de coherència entre la motivació i la resolució decisòria, s'imposa la revocació de l'Aute, ja que se'n ofereix com a resultat quina seria jurisdicció competent per conèixer i resoldre el procés iniciat; que a més a més l'Aute impugnat confon la veritable extensió de l'objecte del procés; que si bé és cert que es sol·licita la nul·litat de la subhasta de data 9 d'abril de 1996 i les successives subhastes posteriors, el debat s'estén també a l'acte processal de l'adjudicació i a la nul·litat de les successives escriptures de venda, que actuen com a títol i mode a favor de diferents adquirents que no havien estat part en el procediment executiu, així com a la justícia de la restitució de les 59.100 accions o el seu contravalor econòmic; que així, encara que les subhastes i l'acta d'adjudicació fossin inatacables, les altres qüestions plantejades com objecte del procés han de ser examinades en un procés plenari amb totes les garanties; que l'existència de la via dels recursos ordinaris, més el "plus" de la incoació d'un incident, no opta perquè sigui a la vegada, procedent la revisió en un judici plenari, d'un acte processal viciat, que ha estat realitzat en l'àmbit d'un procediment executiu que afecta a tercers; que és manifest que el recurrent conserva íntegrament totes les accions pertinents de que disposava en el moment en que es produïren els fets translatius de domini i, endemés de

totes aquelles accions que l'ordenament, amb posterioritat, hagi acumulat.

VII.- La Sra. Jacqueline P., el Sr. Christian P.P. i el Sr. Patrick P.P. declaren: que l'Aute recorregut pateix d'incongruència infra petita, en haver analitzat i fallat menys del demandat, més concretament, en no haver examinat l'excepció oposada de inadequació de procediment; que la competència per a la revisió dels actes processals de subhasta judicial correspon exclusivament, via recurs d'apel·lació a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, que és qui resolt definitivament en darrera instància els incidents suscitats en fase d'execució; que la incompetència i inadequació del procediment s'evidencia amb la mera ordenació i classificació de les múltiples pretensions que acumula l'actor a la demanda; que l'existència de múltiples pretensions connexes en relació de subordinació a una principal que té el seu tractament processal específic, fa que sigui inadequat el procediment ordinari davant del Tribunal de Batlles en que el demandant ha deduït la seva demanda; que l'Aute és un altre cop incongruent en no pronunciar condemna en costes processals, en entendre que només hi ha una estimació parcial de l'incident quan queda acreditada la incongruència infra petita.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- En el seu escrit de demanda, el Sr. Joan Lluís P.P. va sol·licitar de l'Honorable Tribunal de Batlles, els següents pronunciament:

A)- Declarar la nul·litat de la subhasta judicial convocada per Edicte de l'Honorable Batllia de data 27 de febrer de 1996, anunciada pel dia 10 d'abril, però realment celebrada el dia 9 d'abril de 1996 i de tots els actes processals posteriors, incloses les dues subhastes celebrades el 14 de maig i el 19 de juliol de 1996 i, en conseqüència, declarar la nul·litat de l'adjudicació de 59.100 accions de CASA P. SA, en la tercera subhasta, qual titular era l'actor, a favor de BANCA REIG SA;

B)- Declarar que, donada la nul·litat de l'adjudicació de les 59.100 accions de CASA P. SA a favor de BANCA REIG SA, la titularitat de dites accions pertany al Sr. Joan Lluís P.P.;

C)- Declarar la nul·litat de les següents escriptures públiques:

C1) L'escriptura publica de data 19 de juliol de 1996, autoritzada pel llavor Notari Sr. Matias ALEIX SANTURÉ, amb el nº1.546/96 del seu protocol general de compra venda de les 59.100 accions, atorgada per l'honorable Batlle a favor de BANCA REIG SA;

C2) L'escriptura publica de data 19 de juliol de 1996, autoritzada pel llavor Notari Matias ALEIX SANTURÉ, amb el nº 1548/96 del seu protocol general de compra venda de les 59.100 accions de CASA P. SA, atorgada entre BANCA REIG SA i els Srs. Jacqueline P., Christian P.P. i Patrick P.P.;

C3) Les escriptures publiques de data 20 de febrer de 1997, atorgades davant el llavor Notari Matias ALEIX SANTURÉ, recollides amb el seu protocol amb els nº 348/97 i 349/97, per les quals, la Sra. Jacqueline P. ven als co-demandats Srs. Christian P.P. i Patrick P.P., un paquet de 9.800 accions a cadascun, formant part de les 59.100 accions abans esmentades, al preu de 194.023.242 pta, per cada paquet;

C4) La nul·litat de tots els actes de disposició derivats que siguin resultat de l'adjudicació d'accions qual nul·litat es declara;

D).- Donada la nul·litat de la compra venda anterior, condemnar a BANCA REIG SA a retornar als co-defenents, el preu rebut en aquell acte o sigui la quantitat de 1.272.312.501,67 pta;

E).- Condemnar els Srs. Jacqueline P., Christian P.P. i Patrick P.P. a retornar-li les 59.100 accions rebudes, declarant el dret del Sr. Joan Lluís P.P. a inscriure-les novament en el Registre de Societats del MI Govern;

F).- Subsidiàriament, es declari l'existència d'un enriquiment injust, sense causa, de mala fe, per la quantitat prudencialment estimada en 3.015.850.000 pta, i condemni els Srs. Jacqueline P., Christian P.P., Patrick P.P. i a BANCA REIG SA a pagar a l'actor, solidàriament o amb la quota de responsabilitat que es determini, la citada quantitat prudencial o la que resulti de les proves i del bon criteri judicial;

G).- Si es considera que es de bona fe aquell enriquiment, que a més siguin condemnats al lliuraments dels rendiments sobrevinguts en aquest any i els que obtinguin durant el procediment fins a la devolució de la quasi possessió sobre les accions, a determinar en període d'execució de sentència;

H).- Alternativament si es considera que és de mala fe l'enriquiment, que es condemni a més a més dels rendiments obtinguts i els que obtindran, a determinar en període d'execució de sentència, als interessos legals i a

una indemnització per danys i perjudicis a determinar en període d'execució de sentència:

I).- Condemnar els defenents a publicar a les seves costes, en els mitjans de comunicació d'ANDORRA i dels països veïns, la part expositiva de la sentència que reculli favorablement algun dels apartats del present petitum;

J).- Condemnar els defenents Srs. Jacqueline P., Christian P.P. i Sr. Patrick P.P. a comunicar de forma fefaent i a les seves costes, a totes les societats participades per l'antiga societat CASA P. SA, esdevinguda PYRENEES SA, la part dispositiva de la sentència que reculli algun dels apartats del present petitum;

K).- Finalment que es condemni els defenents a pagar interessos legals que resultin de les quantitats líquides en sentència, des del 19 de juliol de 1996 o subsidiàriament des de la data de la contestació a la demanda, més la totalitat de les costes judicials.

II.- En la resolució impugnada, l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles, va estimar l'excepció d'incompetència de jurisdicció plantejada pels Srs. Jacqueline P., Christian P.P., Patrick P.P. únicament pel que fa a les pretensions de l'actor formulades en els apartats A, B, C, D i E, i va desestimar les excepcions d'incompetència de jurisdicció i de inadequació de procediment plantejades pels defenents pel que fa a les pretensions de la part agent, apartats F, G, H, I, J, K de l'escrit de demanda. En tràmit d'apel·lació, la desestimació de l'excepció d'incompetència de jurisdicció respecte als punts F i següents de la demanda, és a dir a les pretensions subsidiàries de l'actor, no fa objecte de recurs i s'ha doncs de considerar com ferma i definitiva. Romanen en conseqüència a resoldre, l'excepció d'incompetència de jurisdicció relativa a les pretensions A fins a E del Sr. Joan Lluís P.P., i l'excepció de inadequació de procediment per l'ensens de la demanda de l'agent.

III.- La competència d'una jurisdicció andorrana pot ser objectiva o funcional, ja que a Andorra, no pot existir competència territorial nacional, atès que la competència dels Tribunals Andorrans es desplega en tot el Principat. La competència objectiva de jurisdicció permet conèixer l'òrgan jurisdiccional que coneixerà d'un determinat litigi per raó de la seva situació dintre de l'organització de l'Administració de la Justícia. Aquesta competència objectiva és concreta en dos aspectes interrelacionats entre sí: la competència per raó de la matèria i la competència per raó de la quantia. La competència funcional permet determinar quins seran en

concret els Tribunals que coneguin al llarg de les diferents fases d'un procés civil en curs. Aquest criteri resulta de la pròpia organització administrativa de la Justícia i permet distribuir entre els diferents òrgans jurisdiccionals els diversos graus o instàncies d'un mateix assumpte.

IV.- En el cas d'autes, el Sr. Joan Lluís P.P. sol·licita la nul·litat d'unes subhastes públiques amb totes les seves conseqüències de fet i de dret, que es varen celebrar els dies 9 d'abril, 14 de maig i 19 de juliol de 1996 i que varen ser convocades per Edicte de l'Honorable Batllia, en l'àmbit de l'execució d'una sentència de l'Honorable Batlle del dia 4 de març de 1993, confirmada per resolució del Tribunal Superior de Justícia de data 25 de maig de 1994. En el seu escrit de demanda la part actora precisa que "radica la principal causa de nul·litat de les subhastes realitzades i de la conseqüent adjudicació, doncs la subhasta anunciada en l'Edicte pel dia 10 d'abril de 1996, no es celebra el referit dia, sinó el dia 9 d'abril de 1996, el dia anterior, quedant llavors deserta en els tres lots subhastats, el que és evident, ja que es celebra amb un dia d'antelació i sense prèviament assenyalar publicar-ho, motiu pel qual, amb tota evidència, no podia assistir-hi cap postor". Es tracta doncs d'un diferent sobre la regularitat d'un procediment d'execució, procediment regulat per l'annex III del Decret de 4 de febrer de 1986, modificat pels articles 92 fins a 96 de la Llei Transitòria dels Procediments Judicials

V.- L'article 1 del Decret esmentat enuncia que l'execució de resolucions judicials correspondrà al Ponent de la secció civil del Tribunal de Batlles o al Batlle que hagin conegut de l'assumpte en primera instància... i l'article 3 afegeix "en les obligacions de pagar una quantitat de diners, si aquesta és líquida, el Ponent del Tribunal de Batlles o el Batlle requerirà al deutor per a que faci el pagament dins el termini que s'assenyali. Si el deutor no compleix, el Ponent del Tribunal de Batlles o el Batlle dictarà providència ordenant l'embargament de béns del deutor suficients per a pagar el principal, interessos i despeses i donant mandat per a que procedeixi a vendre en pública subhasta els béns embargats, prèvia peritatge dels mateixos per dos experts i anuncis per Edictes i subsegüent pagament amb el producte de les vendes". Resulta d'aquestes disposicions processals clares, que l'òrgan judicial funcionalment competent per a resoldre tots els incidents relatius a un procediment d'execució de sentència, només és el Ponent del Tribunal de Batlles o el Batlle que hagin conegut de l'assumpte en primera instància, que sols tenen poder per controlar la regularitat de les actes d'execució. Dit això, quan el Batlle encarregat de l'execució d'una sentència actua malament o comet un error de dret o de fet, la part interessada, perquè els seus drets siguin

respectats, sempre té possibilitat d'iniciar una acció judicial contenciosa, en anul·lació de les actuacions del Batlle ponent que considera viciades, davant la jurisdicció ordinària, en el marc d'un procediment ordinari, d'acord amb les disposicions de l'article 49.3 de la Llei Qualificada de Justícia i 39 de la Llei Transitòria de Procediments Judicials. Per consegüent no s'ha d'estimar l'excepció d'incompetència de jurisdicció plantejada per les parts defenents del moment que el Tribunal de Batlles no pateix de cap incompetència funcional per resoldre un litigi derivat d'una actuació d'execució de sentència d'un Batlle, considerada incorrecta per una de les parts.

VI.- Pel que fa a l'excepció d'inadequació de procediment, no es tracta d'una excepció dilatòria, sinó peremptòria, que serà examinada i resolta amb el fons del litigi.

VII.- En raó de la naturalesa molt complexa del litigi, i del fet que les excepcions plantejades per les parts defenents han estat parcialment estimades en primera instància, és equitativa la decisió del Tribunal de Batlles de no fer especial imposició de costes de primera instància.

VIII.- Les mateixes raons imposen de no fer especial condemna en costes de segona instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar el recurs del Sr. Joan Lluís P.P.;

Desestima el recurs dels Srs. Jacqueline P., Christian P.P., Patrick P.P.;

Reformar l'Aute de l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles de data 4 de juny del 2003, en el sentit de desestimar l'excepció d'incompetència de jurisdicció i de constatar que essent peremptòria l'excepció d'inadequació de procediment, la mateixa serà resolta amb el fons del litigi;

Sense fer especial condemna en costes d'ambdues instàncies.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-